

NIEUWSBRIEF

NUMMER 1 JANUARI 2013

HET BEHOUDEN WAARD

Misschien vergaat het u wel net zo als het mij is vergaan: je woont al jaren met veel plezier in Hardinxveld-Giessendam, maar in de loop der tijd vinden er in je omgeving veranderingen plaats, die je niet zo aanstaan. Groen verdwijnt, een mooi oud pand wordt gesloopt en daarvoor in de plaats verrijst een (het zoveelste) appartementencomplex. Er wordt onzorgvuldig omgegaan met (monumentale) gezichtsbepalers in het dorp enzovoorts.

En als je gééft om een mooie woonomgeving, kan je dat benauwen. Waar blijft ons mooie dorp? Wie springt er in de bres?

Nu heeft u het genoeg, zo als ik een half jaar geleden, kennis te maken met Stichting Dorpsbehoud. Een stichting die zich al jaren bezighoudt met het behoud en in stand houden van culturele waarden. Een stichting die wil dat het in Hardinxveld-Giessendam goed wonen, werken en recreëren is. Kortom: een stichting met een warm hart voor ons dorp. Die zich daar trouwens niet de enige in weet en daarom alle bewoners graag op de hoogte houdt van haar doen en laten. Door een nieuwsbrief. Zodat we met elkaar ons bewust zijn van de waarde van mooie dingen, die te koesteren en te behouden. Meer betrokkenheid, zodat het een gezamenlijk streven wordt. Daarom: zegt het voort! Wordt gratis (!) abonnee van de nieuwsbrief en blij zo betrokken bij de activiteiten van de stichting. Laat u informeren over wetenswaardigheden, achtergronden, actualiteiten en nog veel meer. Wedden dat u net zo warm loopt als ik? Het gaat toch ook om ùw dorp? Dubbel en dwars het behouden waard!

Liesbeth Leenman, redactie.

OPMERKELIJK

Is het u ook opgevallen dat het voor de winkel van Het Kruidvat zo opvallend netjes is. Nergens meer voorraad, dozen en verpakkingsmateriaal... Zouden ze deze limerick ook gelezen hebben?

*Een dame die voor Het Kruidvat stond,
wierp een blik en rook toen lont.
Stápels met kratten
die van alles bevatten,
en dit, peinsde zij, staat toch écht niet gezond!*

STRAATNAMEN

Ooit was Buitendams vol boerenbedrijvigheid met 'huis-ter-om-op' een boerderij. Van deze boerencultuur is (helaas) heden ten dage niets meer over. Wat echter er aan herinnert zijn de namen van de straten, die gelegen zijn in het gebied waar vroeger de boer en zijn knecht de koeien molken en het hooi van het land haalden: in de Westwijk (zo heet het in de volksmond, maar officieel is het 'Giessendam-

West'). In deze rubriek wordt een straatnaam uit- en toegelicht. Deze keer: Schapedrift. Een drift of dreef is een weg waarlangs men een kudde vee dreef van het dorp naar het open veld. De kudde zelf wordt ook wel de drift genoemd. Vaak wordt dreef gebruikt in de betekenis van 'landweg' of 'laan' aan beide zijden afgezet met hoge bomen, maar ook van 'streek' vooral in het meervoud gebruikt zoals in: *De geliefde dreven van mijn geboortestad*. Een tweede betekenis ligt in 'op gang komen'. Vergelijk: 'iemand op dreef helpen' of 'op dreef zijn'. Deze uitdrukkingen kunnen mogelijk afkomstig zijn van het hier boven beschreven drijven van een kudde. 'Onze' Schapedrift omlijst Giessendam-West en De Blauwe Zoom aan de noordkant en loopt parallel aan de spoorlijn. Het is één van de langste straten in de wijk en een verkeersader tussen Giessendam en Sliedrecht. In het gebied waar eens het vee gedreven werd, drijven wij driftig, of juist als makke schapen, onze heilige koeien en stalen rossen. Het eerste schaap is tenslotte de Dam al gepasseerd...

UIT HET NIEUWS

Zo kan het dus ook! Nieuwbouw die het dorpse karakter niet verstoort, maar juist versterkt!

Zie het plan voor de nieuw te bouwen wijk in Boven-Hardinxveld: Tienmorgen-Noord, simpel gezegd op de locatie waar nu de Tiendwaert staat. Met deze wijk probeert men 'een verzorgd, samenhangend en eenduidig, groen-natuurlijk eindbeeld' te realiseren.

Hoge brug langs de Parallelweg

Daartoe neme men als vertrekpunt het patroon van het landschap en voege daar extra stukken griend, natuurlijke speelplekken, wandelpaden, een amfi-

biescherm, waterpartijen en groene afscheidingen aan toe, vermenge dit alles en ziedaar een prachtige plaats om droomwoonplekken te creëren. Zeker als je erbij bedenkt dat de eerste fase van dit project geheel welstandsvrij is, dat wil zeggen dat de particuliere eigenaar/bouwer op enige regels na heel veel vrijheid gegeven wordt. Bovendien zullen de woningen niet recht-toe-recht-aan op de rooilijn gebouwd worden, maar speels verspringen. Is het een wonder dat voor dit plan veel draagvlak is onder de bevolking? Ongeduldige geïnteresseerden moeten echter nog even wachten: dit voorjaar zal op de locatie zand aangebracht worden, en dan duurt het helaas nog een jaar voordat er echt gebouwd mag worden... Maar al in de zomer van 1913 weet men of men zich eigenaar mag noemen van een stuk grond.

VERBEELDING

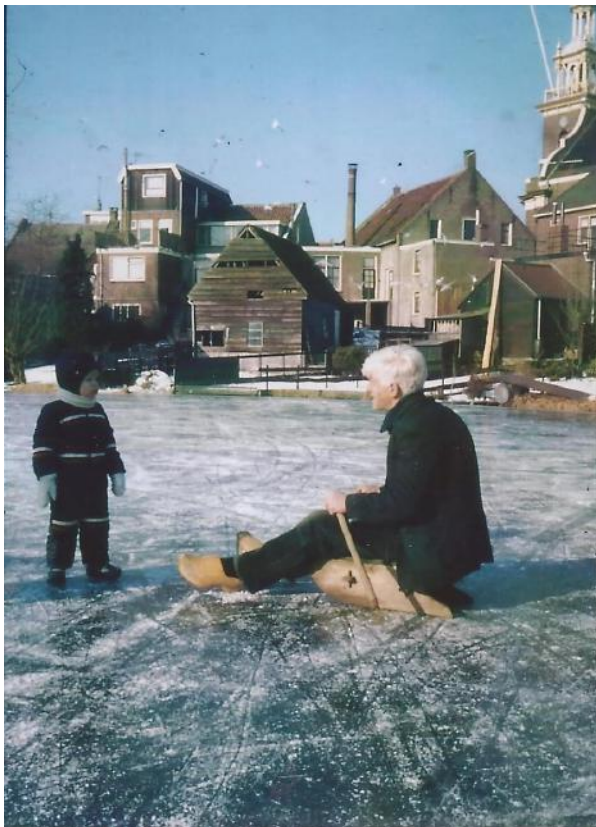

Beeld van Marcus Ravenswaay.

Als je over de Boven-Hardinxveldse rivierdijk rijdt zie je ter hoogte van huisnummer 173 een beeld op een krib in de rivier. Op 'de kromme krib', zoals dat ter plaatse wordt aangeduid. Dit bronzen beeld van zalmen is door Marcus Vogel aan de gemeente, dus aan de bevolking van Hardinxveld-Giessendam geschonken. Ter nagedachtenis aan de visserij, die in Hardinxveld ooit zoveel welvaart heeft gebracht. Rond de eeuwwisseling van de 19e naar de 20e eeuw, dus rond 1900, was aan de oostkant van De Buurt de belangrijkste stuurhandel en de op één na belangrijkste zalmhandel van ons land.

MIJN DORP - DE WIEL

Het is winter als ik dit schrijf. En bij dit winter horen alle associaties met dit woord die je dan vaak meteen voor je ziet: ijs, sneeuw, een helder winterzonnetje, kou, wanten, schaatsen enzovoort.

Echt weer om naar buiten te gaan voor een heerlijke winterwandeling en daarna bij de brandende haard te genieten van een kop warme chocolademelk. Heerlijk! Zoals vanmorgen, toen ik langs de bevroren Wiel liep. En meteen gingen mijn gedachten dertig jaar terug, toen de Wiel ook bevroren was, en we er met de hele buurt op schaatsten. Wat een gezelligheid! Voor het eerst schaatste ik op noren, en reken maar dat ik toen goed 'pootje over' leerde met al die rondjes! Mijn vader had een ouderwetse prikslee, zo eentje waarop je je met behulp van stokken met ijzeren prikkers eronder jezelf voortduwde over het ijs. Wat een pret! Het gebeurde niet zo vaak dat de Wiel dichtvroor. Omdat er een wel inzat, volgens mijn ouders.

En vooral mijn moeder kon het weten, want haar oom Jan woonde vroeger in de Koepel en die wist daarom 'alles' van de Wiel af. Bijvoorbeeld hoe hij één keer per jaar ruide. Dan kwamen ineens alle vissen boven drijven. Hoe diep hij was: volgens oom Jan zo diep als de kerktoeren, 27 meter dus. Hoe er

ooit tijdens een verbouwing van de kerk van alles ingegooid werd: prachtige dingen zoals kroonluchters en kerkbanken. En hoe er zelfs wel eens een hele bus ingereden was en nooit meer boven gekomen. Ja, en dat was echt niet verzonnen allemaal! Als kind, toen Het Laantje nog geen doorgaand pad was en er nog een boomgaard stond in plaats van huizen, was ik vaak te vinden bij de Wiel: uren vissen, varen, dromen.... Wat een heerlijk stuk natuur. En dat midden in het dorp! Op een hete zomeravond mochten we er zelfs in zwemmen, maar nadat een buurjongen in een stuk glas trapte dat op de bodem lag, was voor ons de lol er gauw af. Zou het een stuk glas van een oude lantaarn geweest zijn? Wie zal het zeggen? Zou de Wiel haar geheimen ooit prijs geven? Zou het daarom zijn dat hij zo boeiend blijft, of is het gewoon vanwege zijn charme, die onweerstaanbaar blijft als middelpunt van het dorp? Hoe dan ook, de Wiel houdt een speciaal plekje, zowel in het dorp als in mijn hart...

Liesbeth Leenman.

HEIKELIGHEDEN

Er zijn diverse heikele punten die onze aandacht vragen en waarover wij op onze beurt vragen stellen aan de gemeente. Neem nou bijvoorbeeld de Nieuweweg. Specifiek het noordelijke gedeelte. Het valt niet mee om daar je auto te parkeren, maar evenmin om heelhuids van begin tot eind te rijden. Daar heb je bijna een certificaat van behendigheid voor nodig. Een lastige zaak, die al vele partijen hoofdbreken bezorgd heeft. Allerlei opties zijn de revue gepasseerd, zoals bijvoorbeeld een parkeerverbod aan één kant, maar geen daarvan lijkt bevredigend. Nu is gekozen voor het systeem van gedeeltelijk op de stoep parkeren. Het verbreedt inderdaad de rijstroken enigszins, maar of het probleem daarmee opgelost is...?

Nee, er ontstaat een nieuw probleem. Gewoon lopend kom je soms nauwelijks zonder gevaar en – letterlijk – kleerscheuren langs de geparkeerde voertuigen. Laat staan met een kinderwagen. En je rollator moet je ter plekke op je rug nemen.

VERGETEN WOORDEN

In een van de fotobijschriften gebruiken we het woord kerkhof. Dat is de benaming voor de nabij de kerk gelegen begraafplaats. Na de Franse Tijd mocht er niet meer in de kerk worden begraven. Dat ging men toen achter of naast de kerk doen. Op het kerkhof. Die naam volgde de begraafplaats die elders werd aangelegd, toen de ruimte rond de kerk ‘vol’ was. En laten we eerlijk zijn, kerkhof zegt veel meer dan begraafplaats. Dat laatste woord roept enige afstand op, aversie misschien wel. Terwijl kerkhof iets intiems heeft. Raar eigenlijk dat we dat juist van zo'n woord of benaming zeggen. Dat komt wellicht door het achtervoegsel hof. Dat is verwant aan hoeve, maar eigenlijk heeft hof iets adelijks. Hof betekent letterlijk beplante omheinde ruimte.

WANDELPAD

Lange tijd is er wat te doen geweest over het wandelpad langs de Giessen. De oude Achterdijk was door een hek afgesloten en niemand kon er door. De rechter moest er aan te pas komen en die bepaalde dat het pad open moest. Wij hopen van harte dat straks als het weer voorjaar wordt en menigeen van de natuur wil gaan genieten dat dit pad dan echt toegankelijk is. Om echt van die natuur te kunnen genieten, moet je je als wandelaar dan wel rustig gedragen. Neem bijvoorbeeld geen loslopende hond mee, want dat schrikt de vogels af. Lijn het diertje aan.

DE SEIZOENEN DOOR

Zelfs het kerkhof is mooi zo!

De Parallelweg.

COLOFON

Redactie : Liesbeth Leenman
Tekst : Liesbeth Leenman en Dick de Jong
Foto's : Ewoud Klop, Joop Kuipers, Liesbeth Leenman en anderen

Secretariaat: Jan Steenstraat 14, 3372 XH Hardinxveld-Giessendam
www.dorpsbehoudhg.nl info@dorpsbehoud.nl